

**Proactive Producer and Processor Networks for
Troodos Mountains Agriculture
3PRO-TROODOS
Prot. No: INTEGRATED/0609/061**

Deliverable type	<i>Report</i>
Work package number and name	<i>WP5: Adding Value to Farming: Agricultural Product Certification and Improved Food Processing</i>
Date	<i>30/04/2022</i>
Responsible Beneficiary	<i>PA2 – A.M. Filagrotiki Symvouleftiki Ltd</i>
Authors	<i>Savvas Maliotis, Petros Hadjicostas, Christos Zoumides</i>
Classification of Dissemination	<i>Public</i>
Short description	<i>D5.1: Summary of survey results and list with pilot farmers (Final)</i>

This document contains information, which is proprietary to the 3PRO-TROODOS consortium. Neither this document nor the information contained herein shall be used, duplicated or communicated by any means to any third party, in whole or in parts, except with prior written consent of the 3PRO-TROODOS Coordinator.

The information in this document is provided as is and no guarantee or warranty is given that the information is fit for any particular purpose. The user thereof uses the information at its sole risk and liability.

Version	Date	Changes	Partner
v.1.0	22/11/2020	Draft submitted in interim report	PA2, PA4, HO
v.2.0	30/04/2022	Revision and finalization of report	PA2, PA4, HO

Disclaimer: The information in this document is subject to change without notice. Company or product names mentioned in this document may be trademarks or registered trademarks of their respective companies.

All rights reserved

The document is proprietary of the 3PRO-TROODOS Consortium Members. No copying or distributing in any form or by any means is allowed without the prior written agreement of the owner of the property rights.

This document reflects only the authors' view. The Research & Innovation Foundation is not liable for any use that may be made for the information contained herein.

Contents

All rights reserved.....	2
Introduction.....	4
Workshops with Farmers and discussions on Mountain Label Criteria.....	5
Minutes from the Farmer Workshops on Mountain Label Criteria.....	7
Comments on the implementation of the Mountain label scheme.....	9
Summary of survey results.....	11
Annex 1: Attendance List for the two workshops.....	25
Annex 2: Questionnaire.....	25
Annex 3: Presentations.....	25

Introduction

This short report relates to Task 5.1. *Wide-scale introduction of voluntary quality certification schemes to Troodos farmers and formulation of three pilot groups.* Following the review reports on quality certificating schemes and EU policies (see WP3), an initial list of criteria for the certification of mountain products for Troodos area was prepared by PA2. The criteria were discussed between HO, PA1 and PA2 and were then presented to all partners in a virtual meeting (see D1.2 & D1.3).

The COVID-19 pandemic caused a number of issues and delays regarding the organization of the large-scale meetings with farmers that was originally planned. The idea was to include participatory exercises to obtain feedback on the main certification requirements, as well as questionnaires and anonymous scoring by farmers/participants, that would enable the consortium to finalize the criteria and ensure a successful and applicable labelling scheme. Due to the restriction measures, especially as regards mass-gatherings, the 3PRO-TROODOS partners decided to proceed with the focus-group meetings, but organize smaller gatherings to comply with the measures and directions of the Cyprus Government.

In particular, two meetings took place, one in Agros (24/09/2020) and one in Galata (27/10/2020), and two additional meetings were planned, one in Kyperounta (originally planned for November 2020 but postponed due to the increased COVID-19 cases in the area), and one with bio-farmers. The last two meetings were postponed for 2021. In addition, a meeting with officers of the Ministry of Agriculture, including the Minister and the Permanent Secretary of the Ministry, was organized in April 2022, to present the criteria and quality certification implementation plan for the Troodos Mountain products.

A short description of the criteria and comments from the first two meetings is presented below. In addition, a summary of the survey outcomes (i.e., the responses of farmers participating in the focus group meetings), based on two out of four workshops, is presented in this report.

Workshops with Farmers and discussions on Mountain Label Criteria Initial Workshops

The first two meetings with Troodos farmers were as follows:

- Agros village, 24th September 2020, at Agros Elementary School
- Galata village, 27th October 2020, Community Council Cultural Centre

The total number of participants was 66 people, 35 at the Agros meeting, and 31 at Galata; a list of participants is given in Annex 1. The Agros meeting was organized in collaboration with Lambros Achilleos (PA7, Euroagrotikos) and the Galata meeting in collaboration with Petros Hadjicostas (PA3, ANET). The invitations for the two meetings are shown below.

Πρόσκληση

Ο πρωτογενής τομέας του Τρόδους έχει τεράστιες δυνατότητες. Αυτές τις δυνατότητες και την προσοχή θέλουμε να αναδείξουμε, μέσα από τη δική σας συμμετοχή.

Για αυτό τον λόγο σας προσκαλούμε στο Εργαστήριο για τη δημιουργία «Σήματος Ποιότητας Προϊόντων του Τρόδους» το οποίο θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου και ώρα 18:30 στην Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων του Δημοτικού Σχολείου Αγρού

Επικοινωνία: Λάμπρος Αρχιλέως | τηλ. 99 653 566 | 3pro-troodos.org.cy

Δημιουργία Σήματος
Ποιότητας Προϊόντων Τρόδους

Πέμπτη 24 Σεπτεμβρίου 2020 | 18:30

Δημοτικό Σχολείο Αγρού
Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων

Ενεργά Δίκτυα Παραγωγών και Μεταποιητών για την Ορεινή Γεωργία στο Τρόδος

Το 3PRO-TROODOS είναι ένα ολοκληρωμένο Ερευνητικό Πρόγραμμα (2019-2022), το οποίο χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας της Κύπρου, και συντονίζεται από το Ινστιτούτο Κύπρου. Το έργο στοχεύει στη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής και της επεξεργασίας τροφίμων στην οροσειρά του Τρόδους, μέσω της κοινωνικής καινοτομίας, της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Η κοινοπραξία του έργου αποτελείται από το Ινστιτούτο Κύπρου, το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, την Α. Μ. Φυλαγοτική Συμβουλευτική ΑΤΔ, την Αναπτυξιακή Εταιρεία Τρόδους, την Νίκη Αγαθοκλέους ΑΤΔ, την Αρχιτεκτονικές και Περιβαλλοντικές Μελέτες Α. Θ. ΑΤΔ, τον Σύνδεσμο Βιοκαλλιεργειών Κύπρου, τον Ευρωπαϊκό και την Sigint Solutions ΑΤΔ.

Το πρόγραμμα 3PRO-TROODOS (INTEGRATED) (0609/061) συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω του Ίδρυματος Έρευνας και Καινοτομίας

Πρόγραμμα Εργαστηρίου

Πέμπτη, 24 Σεπτεμβρίου 2020

18:15 - 18:30	Εγγραφές
18:30 - 18:35	Καλωσόρισμα Λάμπρος Αρχιλέως, Ευρωπαϊκός
18:35 - 18:45	Ύψωση του έργου 3PRO-Troodos Χρίστος Σουμιάδης, Ινστιτούτο Κύπρου
18:45 - 19:45	Παρουσίαση κριτηρίων πιστοποίησης ποιότητας και σήμανσης Σάββας Μαλιώτης, Φυλαγοτική Συμβουλευτική
19:45 - 20:45	Συζήτηση και αξιολόγηση κριτηρίων από συμμετέχοντες
20:45 - 21:00	Κλείσιμο εργαστηρίου
21:00	Ελαφρύ γεύμα

24/9/2020

Δημιουργία Σήματος Ποιότητας Προϊόντων Τρόδους

Πρόσκληση

Ο πρωτογενής τομέας του Τρόδους έχει τεράστιες δυνατότητες. Αυτές τις δυνατότητες και την προοπτική θέλουμε να αναδείξουμε, μέσα από τη δική σας συμμετοχή.

Για αυτό τον λόγο σας προσκαλούμε στο Εργαστήριο για τη δημιουργία «Σήματος Ποιότητας Προϊόντων του Τρόδους» το οποίο θα πραγματοποιηθεί την Τρίτη 27 Οκτωβρίου και ώρα 17:30 στο Πολιτιστικό κέντρο Γαλάτας

Επισκευάζει: Αναπτυξιακή Επιχείρηση Τρόδους | τηλ. 22 952043 | 3pro-troodos.org.cy

Δημιουργία Σήματος
Ποιότητας Προϊόντων Τρόδους

Τρίτη 27 Οκτωβρίου 2020 | 17:30
Πολιτιστικό κέντρο Γαλάτας

Ενεργά Δίκτυα Παραγωγών και Μεταποιητών για την Ορεινή Γεωργία στο Τρόδος

Το 3PRO-TROODOS είναι ένα ολοκληρωμένο Ερευνητικό Πρόγραμμα (2019-2022), το οποίο χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας της Κύπρου, και συντονίζεται από το Ινστιτούτο Κύπρου. Το έργο στοχεύει στη βελτίωση της γεωργικής παραγωγής και της επεξεργασίας τροφίμων στην οροσειρά του Τρόδους, μέσω της κοινωνικής καινοτομίας, της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

Η κοινοπραξία του έργου αποτελείται από το Ινστιτούτο Κύπρου, το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, την Α. Μ. Φυλαγοτική Συμβουλευτική ΑΤΔ, την Αναπτυξιακή Εταιρεία Τρόδους, την Νίκη Αγαθολέου ΑΤΔ, την Αρχιτεκτονικές και Περιβαλλοντικές Μελέτες Α. Θ. ΑΤΔ, τον Σύνδεσμο Βιοκαλλιεργειών Κύπρου, τον Ευρωαγροτικό και την Sigint Solutions ΑΤΔ.

Το πρόγραμμα 3PRO-TROODOS (INTEGRATED/0609/061) συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω του Ίδρυματος Έρευνας και Καινοτομίας.

Πρόγραμμα Εργαστηρίου

Τρίτη, 27 Οκτωβρίου 2020

17:15 - 17:30	Εγγραφές
17:30 - 17:35	Καλωσόρισμα Γέτρος Κατηνιώσας, Διευθυντής Αναπτυξιακής Εταιρείας Τρόδους
17:35 - 17:45	Σύνοψη του έργου 3PRO-Troodos Χρίστος Σουμιάδης, Ινστιτούτο Κύπρου
17:45 - 18:45	Παρουσίαση κριτηρίων πιστοποίησης ποιότητας και σήμανσης Σάββας Μαλιώτης, Φυλαγοτική Συμβουλευτική
18:45 - 19:45	Συζήτηση και αξιολόγηση κριτηρίων από συμμετέχοντες
19:45 - 20:00	Κλείσιμο εργαστηρίου
20:00	Ελευθέρη γεύμα

27/10/2020
Δημιουργία Σήματος Ποιότητας Προϊόντων Τρόδους

Focus Groups

The 3rd and 4th meeting took the form of focus groups, at a less formal manner, aiming to bring farmers together and to discussed more specifically feedback on the proposed set of certification criteria. These two meetings took place in Kyperounta (08/06/2021, photos below) and with Agros CO-OP (SEDIGEP) farmers (12/06/2021).

Consultation with the Minister of Agriculture

A consultation workshop was organized on Monday, April 4, 2022 at the Agricultural Research Institute with the aim of finalizing the criteria of the Troodos Agricultural Products Quality Label, and inform the Ministry and high-ranking officers about this voluntary label.

The workshop was under the auspices of the Minister of Agriculture, Rural Development and Environment and was attended by senior officials of the Ministry, officers of the Department of Agriculture and of the Agricultural Research Institute, as well as a representative of the Commissioner for the Development of Mountain Communities (photo below).

Minutes from the Farmer Workshops on Mountain Label Criteria

The minutes from the two workshops are hereby presented (in a common document), thereby providing additional information for finalizing the Label Criteria. The criteria presented to farmers, as well as comments received and general comments are as follows:

Pillar I – Quality and safety assurance: Responsible agriculture for quality and health

Keep records for all agricultural practices and pesticide/ fertilizer uses.

- *Widely accepted as a criterion despite the comment raised from a few farmers of the time-consuming necessity for this activity.*

Accept traceability test for pesticide residues and microbial at 5% of group.

- *Generally accepted as a criterion although issues have been raised on how to count this 5%, e.g., on number of crops, volume, number of growers?*

Complete banning of chemical plant growth regulators (list needs to be provided).

- *This criterion needs to be deleted. There was a lot of dispute on keeping this as plant regulators are necessary for keeping apple and pear fruit. A possible option to leave this just for tomatoes may be examined although the discussions indicated that it should not be included.*

Attending at least two seminars annually on farm management practices, cross compliance requirements and health and safety issues in agriculture.

- *No negative comment has been provided by any farmer*

Use of protective nets

- *This criterion has been seen as non-related to quality assurance and that it cannot be met by farmers with traditional terraces.*

Packing in single layer clean crates

- *Difficulties encountered with the plastic crates are mentioned and the supply chain that is not helpful in that direction.*
- *Considerations of postharvest treatment of crops that safeguards quality and shelf life must be considered in the label e.g., refrigerated trucks.*

General comments on Pillar I

- *Most farmers question the difficulties that are likely to be encountered as a result of the problematic supply chain that cannot support health and safety actions.*

- *A great difficulty shall arise in the supplies directed to the wholesale markets since the label cannot be safeguarded through that system, especially when aiming to meet packaging requirements.*

Pillar II – Environment: Responsibility for the environment and the future generations or Environmental Integrity for our future

Annual tree planting to compensate for farm GHG emissions (CO2 neutralization based on average CO2 emissions of mountain farms.

- *No negative comment made – largely an accepted criterion*

Use of improved irrigation systems which is maintained in good condition, when feasible (e.g., pressurized water source) and an irrigation schedule based on crop needs and uses. / or use of rainfed crops.

- *Acceptable measure depending on the type of controls imposed to check this*

Using/maintaining traditional terraces (ξηρολιθιές) and/ or planting vegetation covers in non-traditional terraces (αναβαθμίδες)

- *Generally acceptable measure*
- *Well maintained traditional terraces are an important Agri environmental action for preserving the rural scenery even without any other intervention*

Mulching and/ or the use of nitrogen fixing crops and/or intercropping practices

- *There was a great concern on taking up this measure, especially as a compulsory one. It seemed that more education and training is necessary to support farmers in meeting this criterion*

Proper use of waste, e.g., shredding pruning material and deposit in fields

- *This measure requires external support in organizing areas for shredding and composting waste. Farmers find that the time and cost of applying waste material on field is high*

Mechanic weed control and/or organic farming and/ or preparation of an annual fertilization plan based on soil / water analysis and crop requirements

- *Of all three options the fertilizations plan seems to be a good support criterion depending on the cost of the service to be offered.*
- *Limited potential to support Agri environmental interventions in traditional terrace holdings*

Use of renewable energy systems: including solar energy and/ or wind

- *Mostly a well understood but not well-favored measure for the mountains due to the small plots and the high investment costs*

Maintenance of pollination plants and/or leaving a strip with natural vegetation at the edges of fields

- *The difficulty associated with this is the small size of parcels and the traditional; terraces that do not leave room for this criterion to be matched.*

Pillar III – Sociocultural aspects: Responsibility for the society and cultural traditions of Troodos

Supporting and engaging in community welfare (actions to be defined)

- The criterion has been overwhelmingly approved by farmers

Resident in mountain community and/or member of a mountain PO (or other similar association) and/or grower in the mountains with at least X (to be discussed and agreed) ha of land.

- *There was disagreement on this criterion regarding whom to include and no clear consensus. Furthermore, to make the issue more complicated the question raised by one farmer was, A farmer who lives and operates in mountains with a holding in lowlands – how will the label deal with this?*

Comments on the implementation of the Mountain label scheme

Although there are two more workshops to be organized before finalizing and putting in operation the quality certification and label scheme for Troodos Mountains, a couple of general conclusions were drawn from the Agros and Galata meetings:

- 1) The necessity to have a rigid body that will hold control of the system is important to avoid misuse of the label
- 2) The positioning of mountain product shelves is a necessity on supermarket presentation

In general, the audience attending the two workshops has given a positive response and welcomes the creation of a mounting label. Concerns are mostly placed on the control body which will safeguard the correct implementation of the label scheme.

Questions are also raised on the implementation of the scheme in the retail market and even more difficult on the wholesale market as farmers see great difficulties associated with correct labelling and positioning.

Figure 1: Meeting with Troodos Farmers in Agros, 24/09/2020

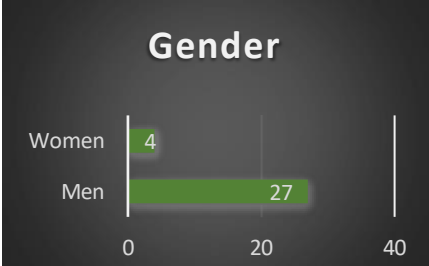
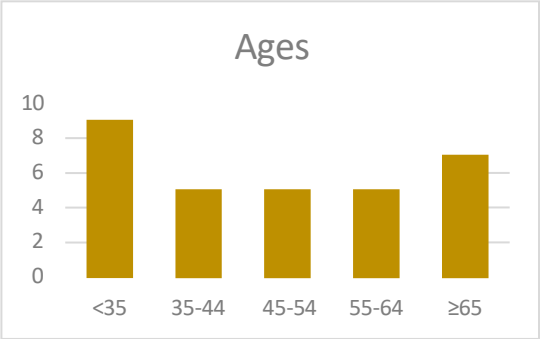
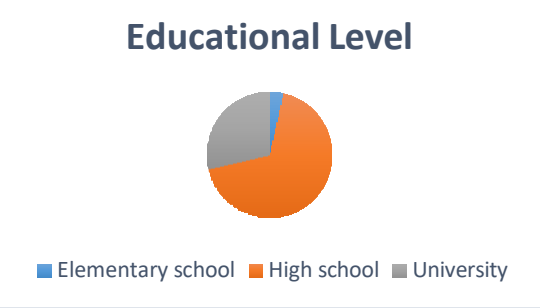

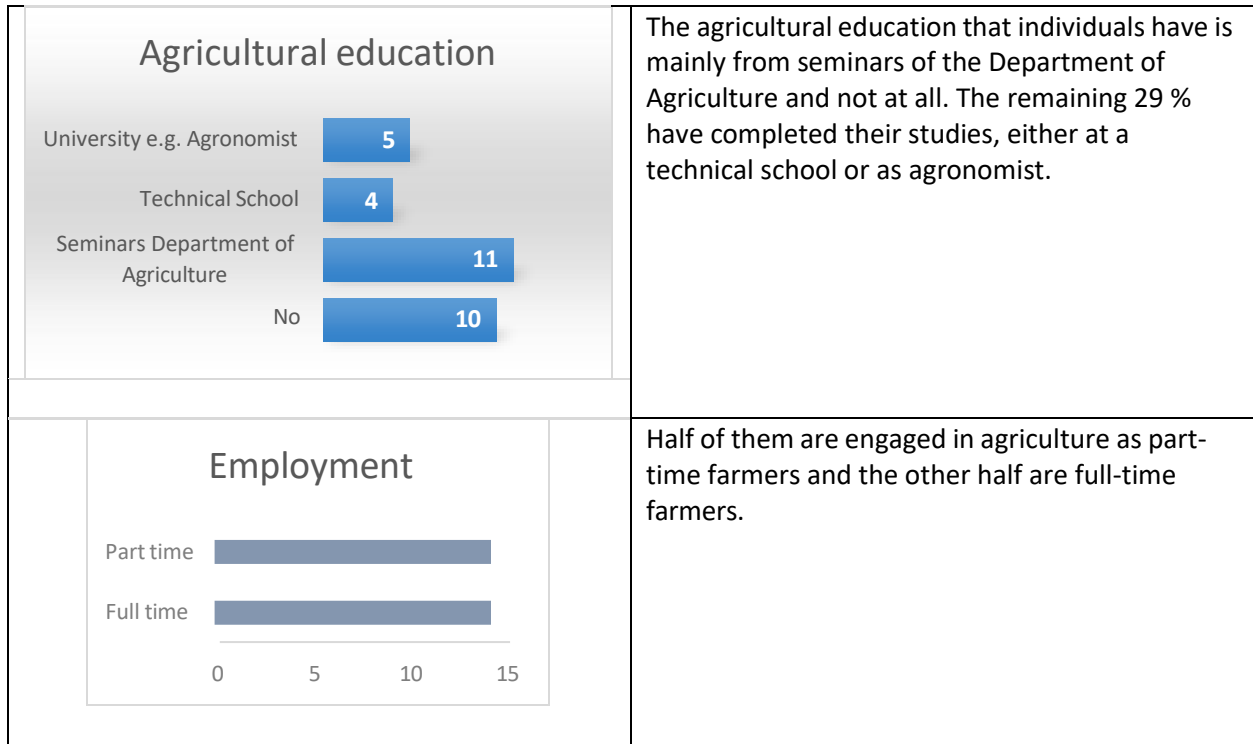
Figure 2: Meeting with Troodos Farmers in Galata, 27/10/2020

Summary of survey results

English version

Demographic Characteristics

 <p>Gender</p> <p>Women: 4 Men: 27</p>	<p>Of the 31 people who filled out the questionnaires, 27 were men and the remaining 4 were women.</p>
 <p>Ages</p> <p><35: 9 35-44: 5 45-54: 5 55-64: 5 ≥65: 7</p>	<p>People of all ages attended, most of whom were young under the age of 35. Also, 23 % of them were elderly, over the age of 65.</p>
 <p>Educational Level</p> <p>Elementary school: 1 High school: 29 University: 70</p>	<p>As far as the educational level of attendees is concerned, most of them have graduated high school or even high school. Only 29 % are university graduates and only one finished elementary school.</p>

Analysis of Responses

1. Classify the problems in order of importance for your economic survival as farmers.

High cost of production	1	2.54
Extreme weather phenomena	2	2.56
Low sales prices of products	3	3.22
Enemies and diseases in production	4	4.12
Difficulty in finding workforce	5	4.92
Lack of irrigation water	6	5.28
Difficulty selling the products	7	5.88
Absence of organisation/cooperation	8	5.92
Securing financing through lending from Banking Institutions	9	7.14

By numbering from 1 as the most important and 9 as the least significant, most responded that an important problem is the high cost of production, followed by extreme weather phenomena. Most people also consider that lending from banking institutions is insignificant.

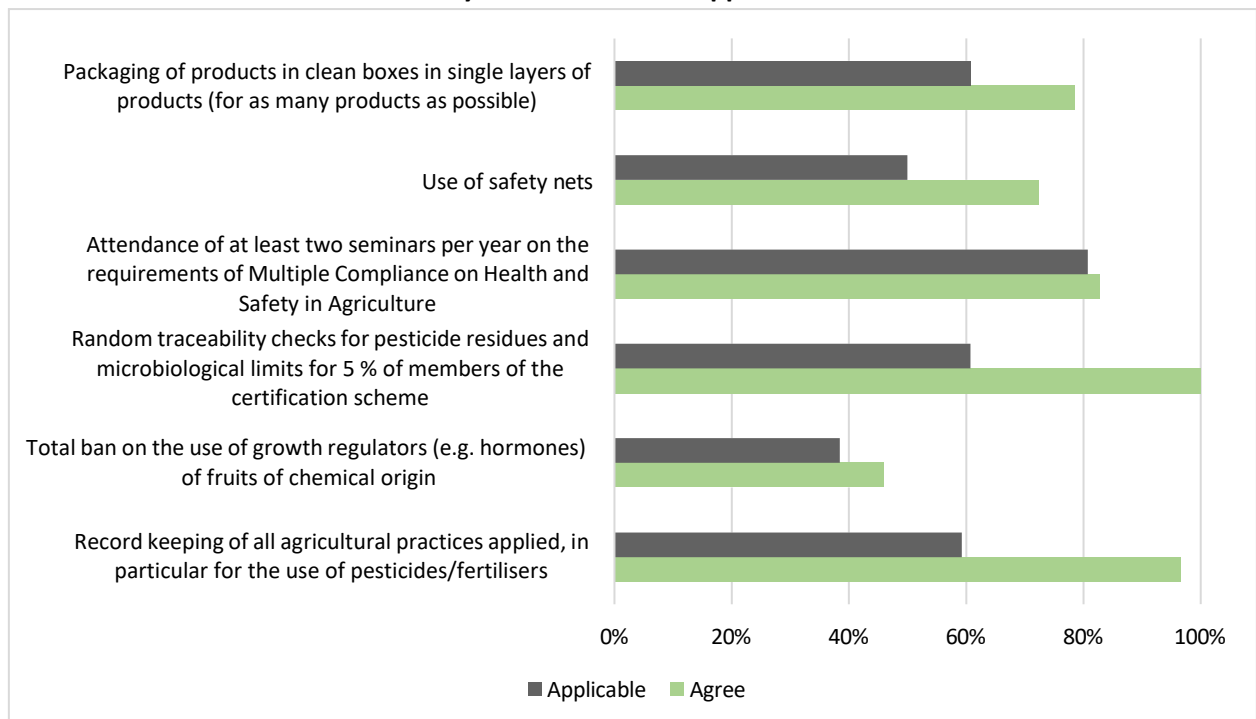

2. To what extent do you think a quality label for Troodos products can help:

The majority believe that a quality label for products in mountain areas can help to ensure higher sales prices for the products. However, by a small margin, they believe that it can also help in their relationship with retailers. However, 68 % consider that the increase in consumer demand does not really help.

3. To ensure that consumers buy healthy, safe fruits and vegetables, how much do you agree with the below and to what extent do you consider them applicable?

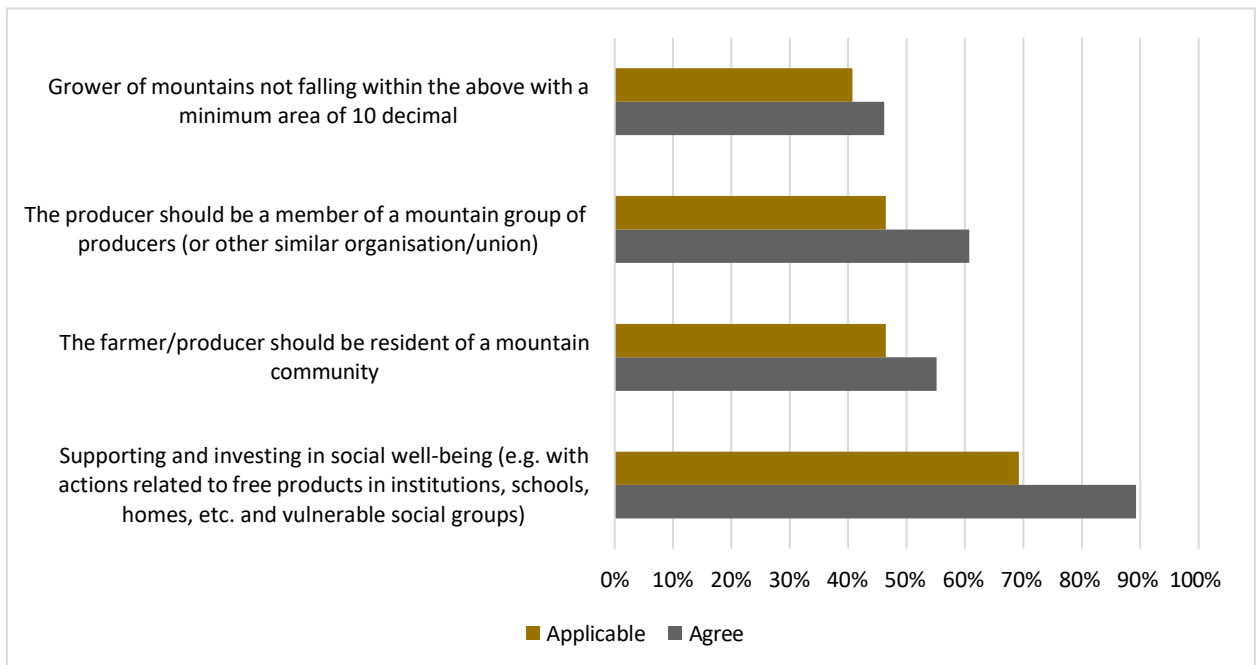

They all agreed that random traceability checks for pesticide residues and microbiological limits would assure consumers of the quality of the fruits and vegetables they buy, but at the same time only about 60 % consider this to be applicable. About the same impact was the record-keeping criterion for all agricultural practices applied to the use of pesticides and fertilizers. However, the only thing that most people agree on and consider to be applicable at the same time is to attend at least two seminars per year on Multiple Compliance requirements for health and safety issues in agriculture.

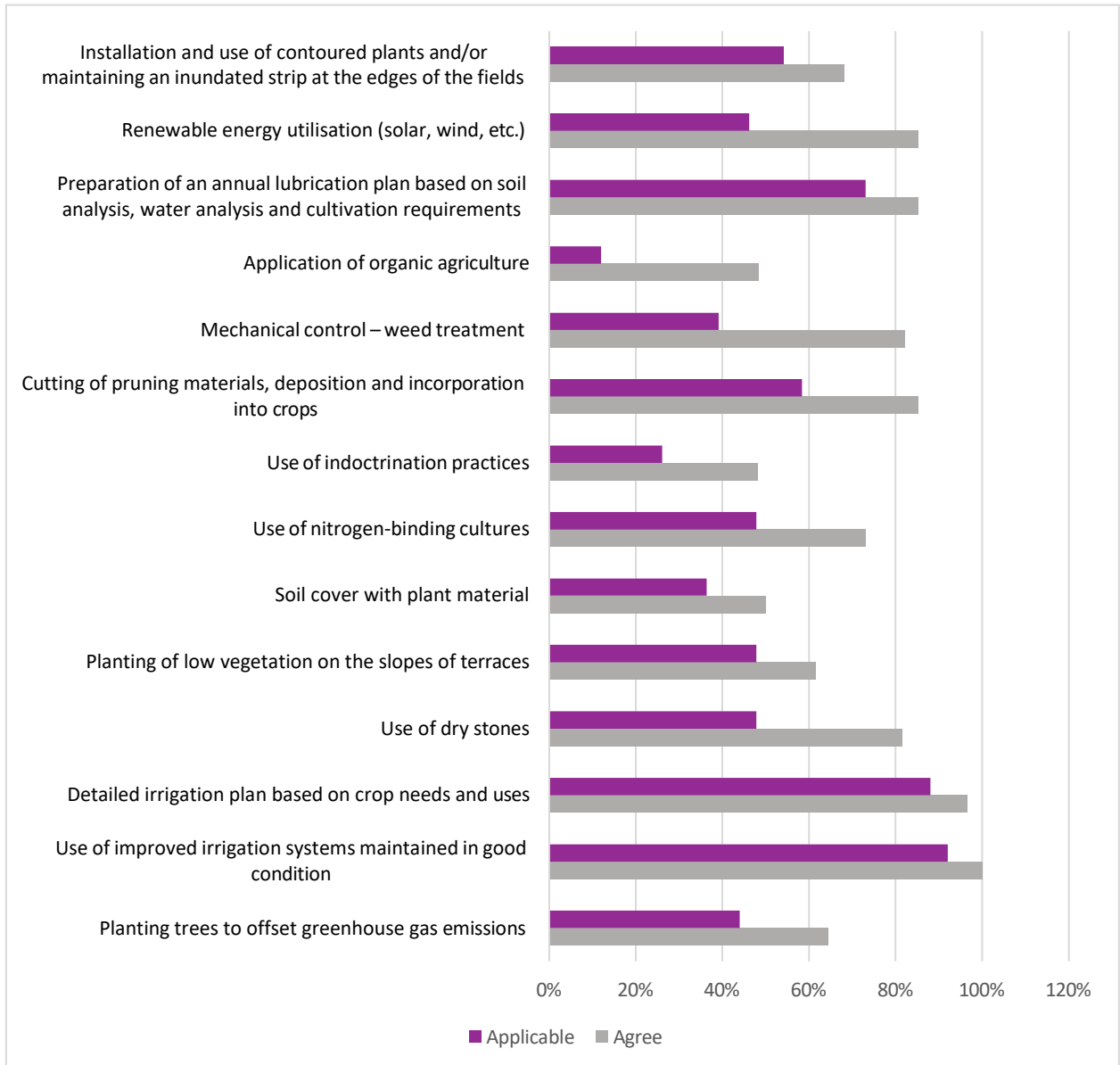
In general, the people who completed the questionnaire agree with the above criteria, only they do not believe that they are fully applicable.

4. In order to emphasize the contribution of producers to strengthening local development and social cohesion, how much do you agree with the below and to what extent do you consider them applicable?

Almost 90 % agree with support and investment in social well-being, but only 70 % consider it applicable. At the same time, most disagree with the criterion that mountain growers with a minimum area of 10 contribute to the strengthening of local development. Also, only 40 % consider it applicable.

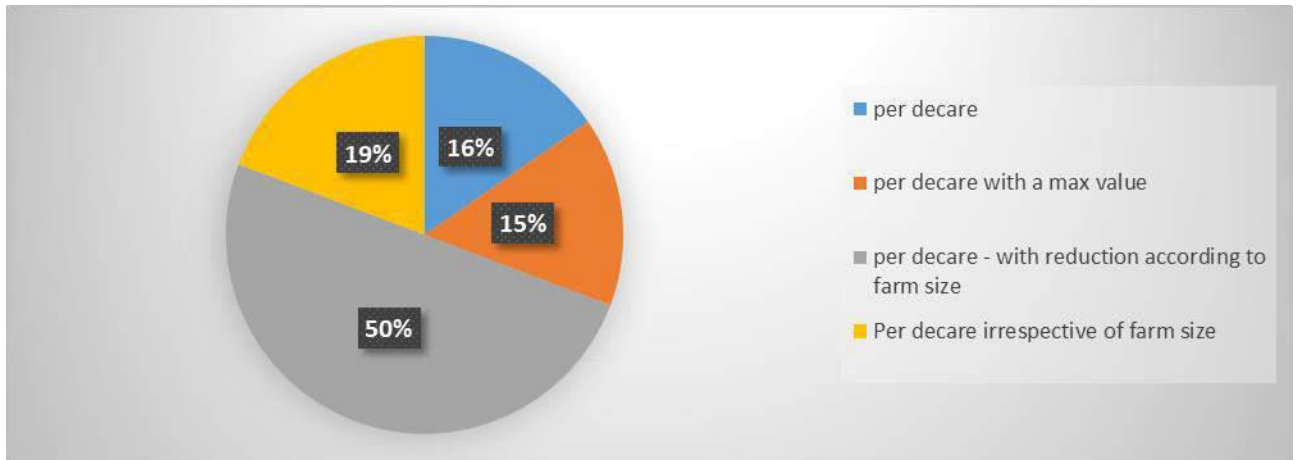
5. In order to emphasize the contribution of producers to the strengthening of environmental protection, how much do you agree with the below and to what extent do you consider them applicable?

Everyone agrees to the use of improved irrigation systems that are maintained in good condition and almost everyone believes it is an applicable measure. Also, almost 100 % agree on the detailed irrigation plan based on the needs and uses of crops and 88 % of them believe that it is applicable. 50% of people agree to soil cover with plant material, and at the same time only 36 % consider it applicable. With regard to the application of organic farming, only 48 % agree, but only 12% consider

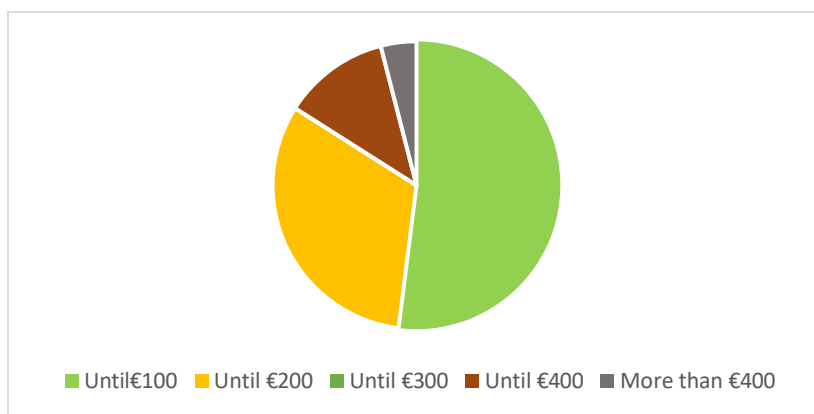
it to be applicable. Finally, 48 % agree on the use of co-culture practices and of them only 26% believe that it is applicable.

6. If you need to pay an annual amount of money for your participation in the quality system, what do you consider a more appropriate payment system (only one option)?

50% agree that the annual amount of money they would pay for their participation in the system is per decare with a gradual charge depending on the size of their holding.

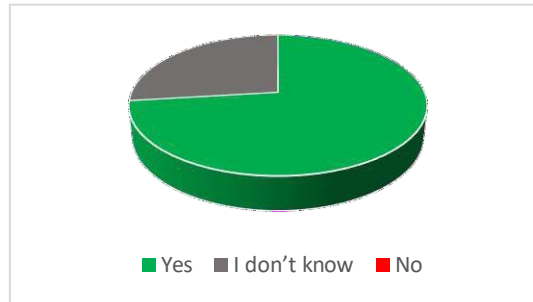
7. If you need to pay an annual amount of money for your participation in the quality system, what are you willing to pay (in total), since the label improves the marketing of your products on the market? (only one option)

The amount that most (52%) agreed to pay if the label improves the marketing of their products is up to €100/year; 32% said they were willing to pay up to €200/year and the rest more. However, only one agreed to pay in excess of €400.

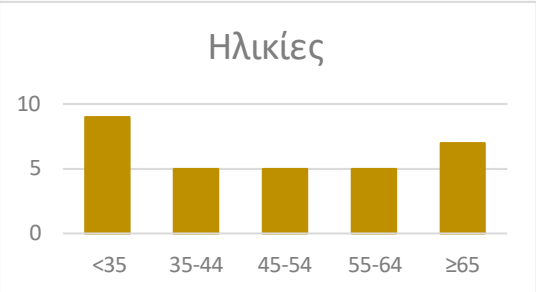

8. Regardless of the above, in case a Troodos farmers' association/corporate/body is set up to represent farmers in the area, are you prepared to participate?

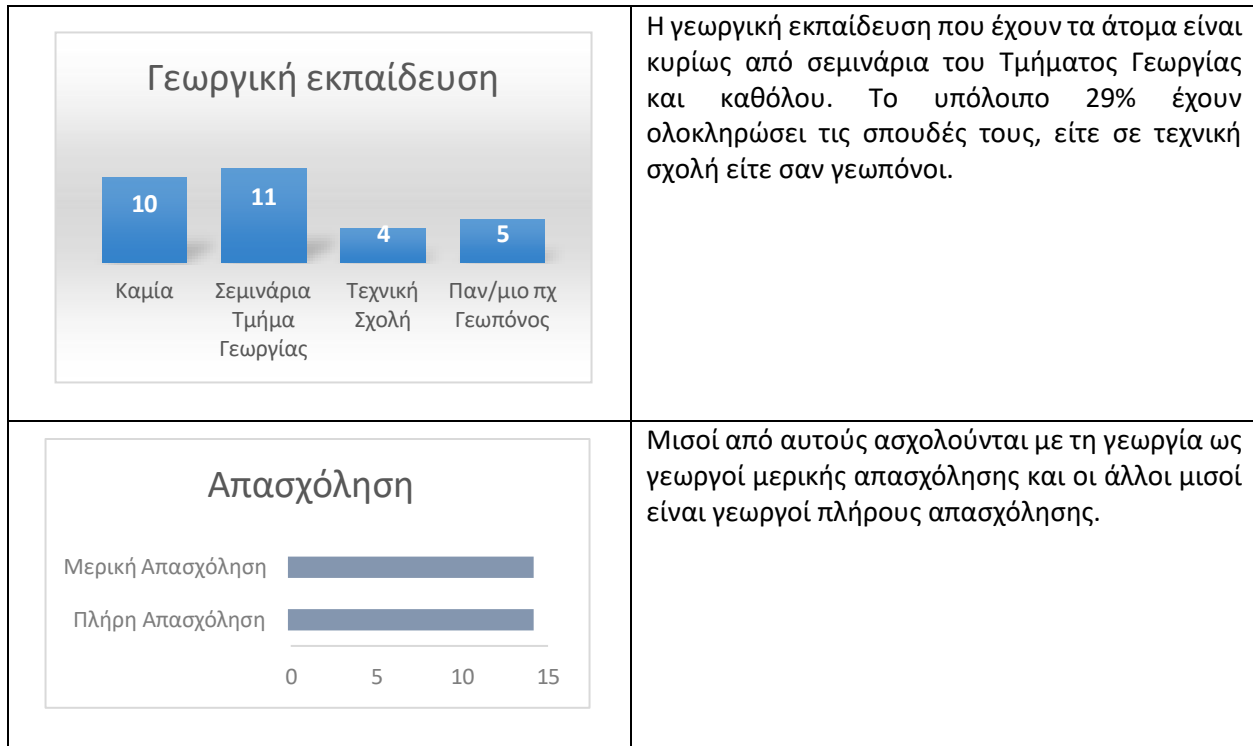

73% responded positively to participating in a association involving the Troodos farmers as a whole. The other 27% said they didn't know. But no one is negative about his participation in the Troodos farmers.

Greek version

Δημογραφικά στοιχεία

 <p>Φύλο</p> <p>Γυναίκες: 4 Άνδρες: 27</p>	<p>Από τα 31 άτομα που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια, οι 27 ήταν άνδρες και οι υπόλοιπες 4 ήταν γυναίκες.</p>
 <p>Ηλικίες</p> <p><35: 9 35-44: 5 45-54: 5 55-64: 5 ≥65: 7</p>	<p>Παρευρέθηκαν άτομα όλων των ηλικιών, από τα οποία οι περισσότεροι ήταν νέοι κάτω των 35 ετών. Επίσης, το 23% από αυτούς ήταν ηλικιωμένοι, άνω των 65 ετών.</p>
 <p>Μορφωτικό επίπεδο</p> <p>■ Δημοτικό ■ Γυμνάσιο/ Λύκειο ■ Παν/μιο</p>	<p>Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο των παρευρισκόμενων, οι περισσότεροι έχουν τελειώσει γυμνάσιο ή και λύκειο. Μόνο το 29% είναι απόφοιτοι πανεπιστημίου και επίσης, μόνο ένας τελείωσε το δημοτικό.</p>

Ανάλυση απαντήσεων

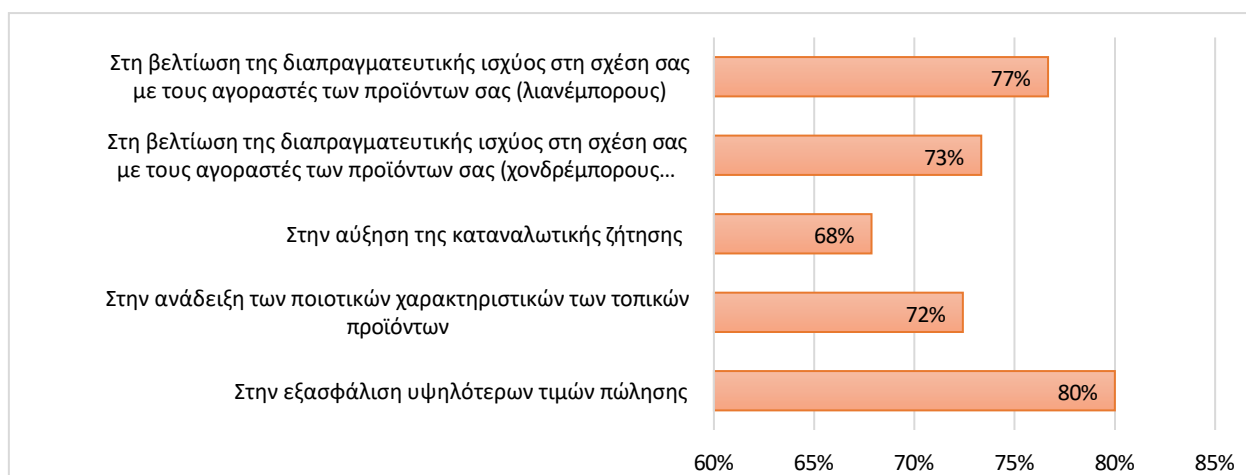
1. Κατατάξετε τα προβλήματα με σειρά σημαντικότητας για την οικονομική επιβίωση σας ως γεωργοί.

Ψηλό κόστος παραγωγής	1	2.54
Ακραία καιρικά φαινόμενα	2	2.56
Χαμηλές τιμές πώλησης των προϊόντων	3	3.22
Εχθροί και ασθένειες στην παραγωγή	4	4.12
Δυσκολία στην εξεύρεση εργατικού δυναμικού	5	4.92
Έλλειψη νερού άρδευσης	6	5.28
Δυσκολία πώλησης των προϊόντων	7	5.88
Απουσία οργάνωσης/συνεργασίας	8	5.92
Εξασφάλιση χρηματοδότηση μέσω δανεισμού από Τραπεζικά Ιδρύματα	9	7.14

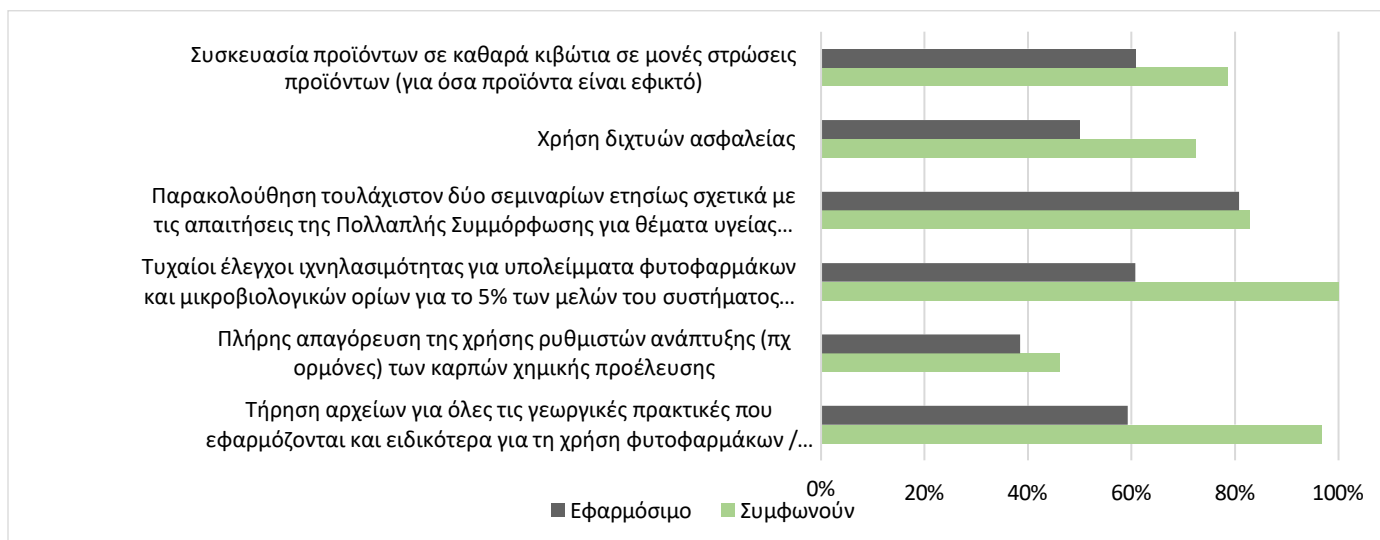
Δίνοντας αρίθμηση ξεκινώντας από το 1 ως το πιο σημαντικό και το 9 ως το πιο ασήμαντο, οι περισσότεροι απάντησαν ότι το σημαντικότερο πρόβλημα είναι το ψηλό κόστος παραγωγής και με μικρή διαφορά ακολουθούν τα ακραία καιρικά φαινόμενα. Με μεγάλη διαφορά, οι περισσότεροι θεωρούν ότι η χρηματοδότηση μέσω δανεισμού από Τραπεζικά ιδρύματα, είναι ασήμαντο.

2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ένα σήμα ποιότητας για τα προϊόντα του Τροόδους μπορεί να βοηθήσει:

Η πλειοψηφία θεωρεί ότι ένα σήμα ποιότητας για τα προϊόντα των ορεινών περιοχών μπορεί να βοηθήσει στην εξασφάλιση ψηλότερων τιμών πώλησης των προϊόντων. Ωστόσο με ελάχιστη διαφορά, πιστεύουν ότι μπορεί να βοηθήσει και στη σχέση τους με τους λιανέμπορους. Το 68% όμως, θεωρεί ότι η αύξηση της καταναλωτικής ζήτησης δεν βοηθήσει ουσιαστικά.

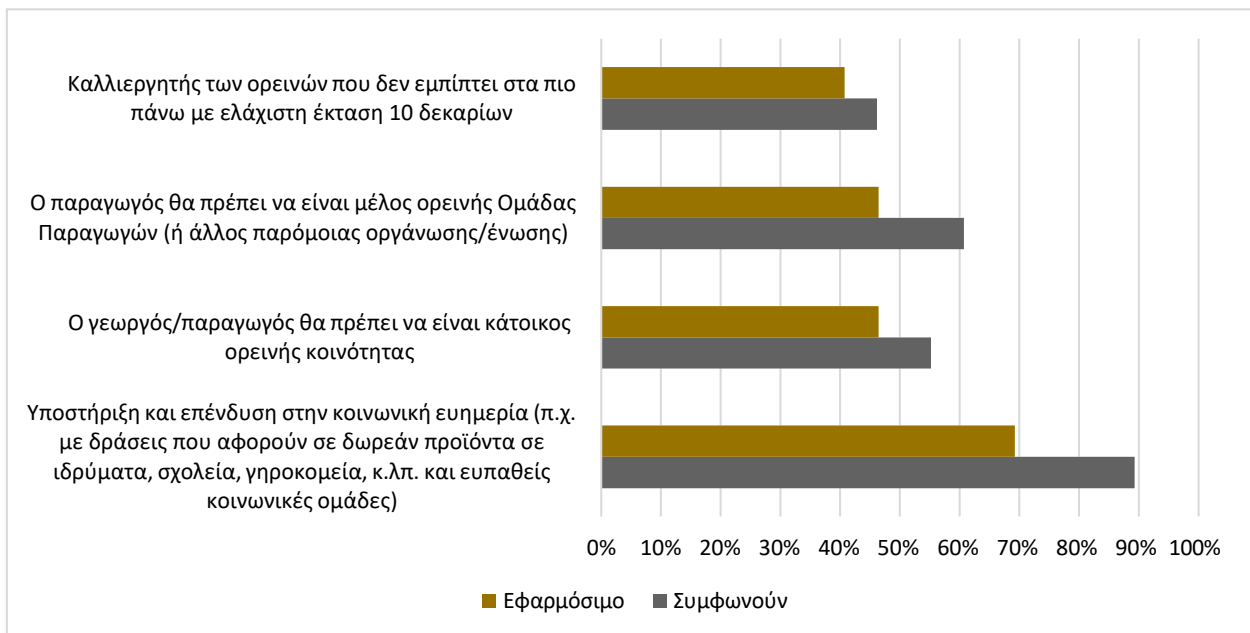
3. Για να βεβαιωθούν οι καταναλωτές ότι αγοράζουν υγιή, ασφαλή φρούτα και λαχανικά, πόσο συμφωνείτε με τα πιο κάτω και σε ποιο βαθμό τα θεωρείτε εφαρμόσιμα;

Όλοι συμφώνησαν ότι οι τυχαίοι έλεγχοι ιχνυλασιμότητας για τα υπολείμματα φυτοφαρμάκων και των μικροβιολογικών ορίων θα βεβαιώσουν τους καταναλωτές για την ποιότητα των φρούτων και λαχανικών που αγοράζουν, αλλά ταυτόχρονα μόνο το 60% περίπου θεωρούν ότι αυτό είναι εφαρμόσιμο. Την ίδια περίπου απήχηση είχε και το κριτήριο τήρησης αρχείων για όλες τις γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται για τη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων. Ωστόσο, για το μόνο που συμφωνούν οι περισσότεροι και θεωρούν ότι είναι και εφαρμόσιμο παράλληλα, είναι η παρακολούθηση τουλάχιστον δύο σεμιναρίων ετησίως, σχετικά με τις απαιτήσεις Πολλαπλής Συμμόρφωσης για θέματα υγείας και ασφάλειας στη γεωργία.

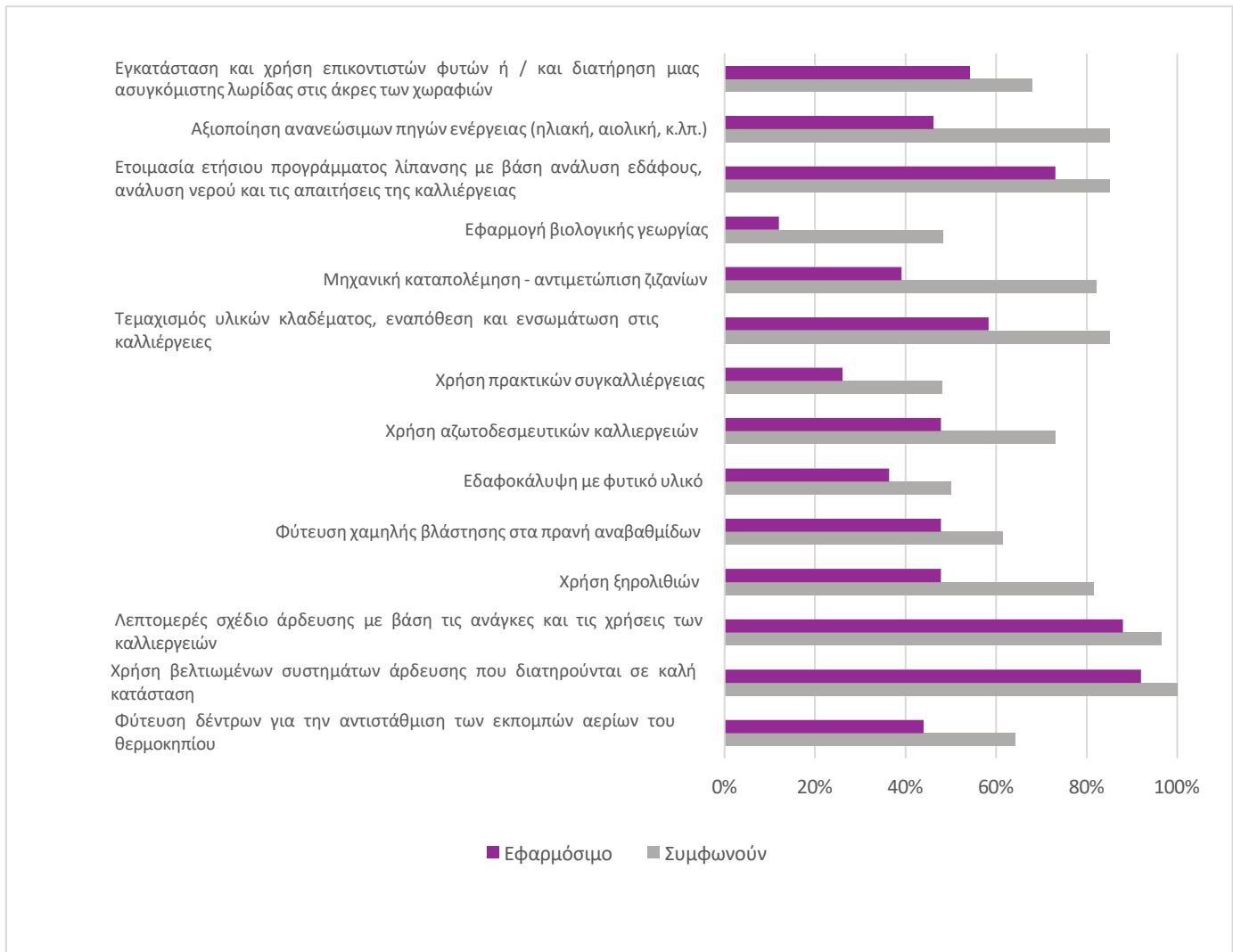
Σε γενικά πλαίσια, τα άτομα που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο, συμφωνούν με τα πιο πάνω κριτήρια, μόνο που δεν πιστεύουν ότι είναι πλήρως εφαρμόσιμα.

4. Για να τονιστεί η συμβολή των παραγωγών στην ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, πόσο συμφωνείτε με τα πιο κάτω και σε ποιο βαθμό τα θεωρείτε εφαρμόσιμα;

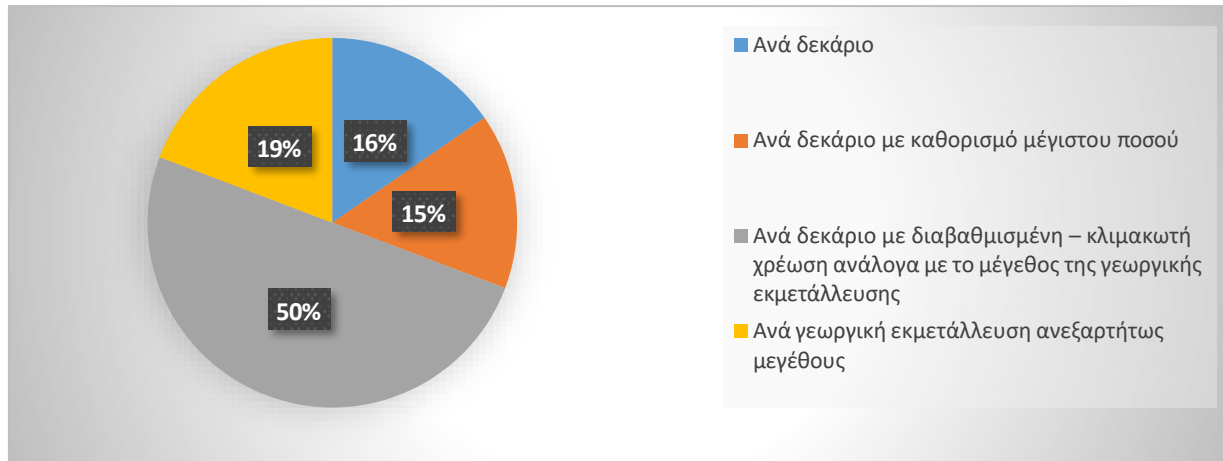
Σχεδόν το 90% συμφωνούν με τη υποστήριξη και επένδυση στην κοινωνική ευημερία, αλλά μόνο το 70% θεωρούν ότι είναι εφαρμόσιμο. Παράλληλα, οι περισσότεροι διαφωνούν με το κριτήριο ότι οι καλλιεργητές των ορεινών με ελάχιστη έκταση 10 δεκαρίων συμβάλλουν στην ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης. Επίσης, μόνο το 40% θεωρούν ότι είναι εφαρμόσιμο.

5. Για να τονιστεί η συμβολή των παραγωγών στην ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος πόσο συμφωνείτε με τα πιο κάτω και σε ποιο βαθμό τα θεωρείτε εφαρμόσιμα;

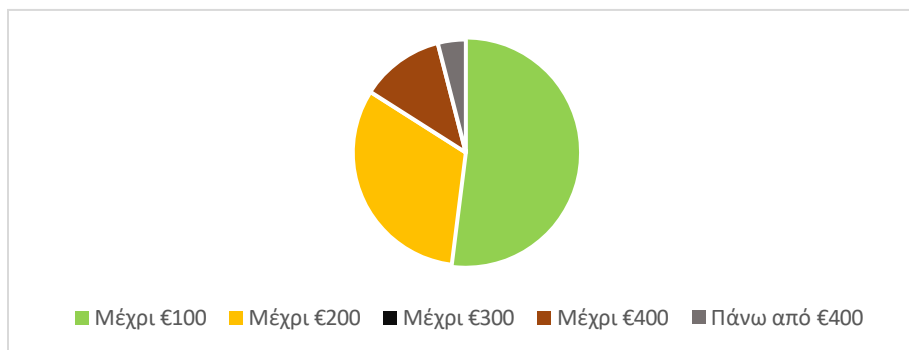
Όλοι συμφωνούν ότι η χρήση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης που διατηρούνται σε καλή κατάσταση και σχεδόν όλοι θεωρούν ότι είναι εφαρμόσιμο. Επίσης, σχεδόν το 100% συμφωνούν στο λεπτομερές σχέδιο άρδευσης με βάση τις ανάγκες και τις χρήσεις των καλλιεργειών και το 88% αυτών πιστεύουν ότι είναι εφαρμόσιμο. Το 50% των ατόμων συμφωνούν στην εδαφοκάλυψη με φυτικό υλικό, και ταυτόχρονα μόνο το 36% το θεωρούν εφαρμόσιμο. Όσον αφορά την εφαρμογή της βιολογικής γεωργίας, συμφωνεί μόνο το 48%, το οποίο όμως θεωρούν εφαρμόσιμο μόνο το 12%. Τέλος, το 48% συμφωνούν στη χρήση πρακτικών συγκαλλιέργειας και από αυτούς μόνο το 26% πιστεύουν ότι είναι εφαρμόσιμο.

6. Αν χρειαστεί να καταβάλλετε ένα ετήσιο χρηματικό ποσό για τη συμμετοχή σας στο σύστημα ποιότητας, ποιο θεωρείτε ορθότερο σύστημα πληρωμής (μία μόνο επιλογή);

Το 50% συμφωνούν ότι το ετήσιο χρηματικό ποσό που θα κατέβαλλαν για την συμμετοχή τους στο σύστημα, είναι ανά δεκάριο με κλιμακωτή χρέωση ανάλογα με το μέγεθος της εκμετάλλευσής τους.

7. Αν χρειαστεί να καταβάλλετε ένα ετήσιο χρηματικό ποσό για τη συμμετοχή σας στο σύστημα ποιότητας, τι είστε πρόθυμοι να πληρώνετε (συνολικά), εφόσον βέβαια το σήμα βελτιώνει την εμπορία των προϊόντων σας στην αγορά; (μία μόνο επιλογή)

Το ποσό που οι περισσότεροι (52%) συμφώνησαν να καταβάλλουν αν το σήμα βελτιώνει την εμπορία των προϊόντων τους, είναι μέχρι και €100. Το 32% δήλωσαν ότι είναι διατεθειμένοι να πληρώνουν μέχρι και €200 και οι υπόλοιποι περισσότερα. Ωστόσο, μόνο ένας συμφώνησε να πληρώνει πέραν των €400.

8. Ανεξάρτητα των πιο πάνω, σε περίπτωση που δημιουργηθεί ένας σύνδεσμος / σωματείο / φορέας γεωργών του Τροόδους το οποίο θα εκπροσωπεί τους γεωργούς της περιοχής, είστε διατεθειμένοι να συμμετάσχετε;

3PRO-TROODOS

Το 73% απάντησε θετικά στο να συμμετάσχουν σε ένα σύνδεσμο που να αφορά τους γεωργούς του Τροόδους σαν σύνολο. Το υπόλοιπο 27% δήλωσαν ότι δεν ξέρουν. Κανείς όμως δεν είναι αρνητικός για τη συμμετοχή του στους γεωργούς του Τροόδους.

Annex 1: Attendance List for three farmers workshops

Annex 2: Questionnaire

Annex 3: Presentations

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

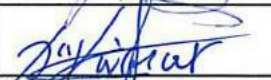

Κυπριακή Δημοκρατία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο

<u>α/α/</u>	<u>Όνομα</u>	<u>Επιθετο</u>	<u>Τηλέφωνο</u>	<u>Υπογραφή</u>
1	Ανδρέας Σαχινίδης	Σταυρούλης	22403116	
2	Ανδρέας	Λατριάς	99343189	
3	Νίκη	Βασιλειάδης	99580535	
4	Χρυσός	Κυριακίδης	99540254	
5	Νίκη	Κονταγιά	99571347	
6	ΒΑΣΙΛΗΣ	ΚΑΡΑΧΑΧΑΝΙΔΗΣ	99-698239	
7	Ανδρέας	Σαλιδάς	99599210	
8	Γεώργιος	Γεωργιάδης	99562634	
9	Σωκράτης	Γεωργιάδης	96791919	
10	Πέτρος	Θραυβούλης	99514399	
11	Ρούτος	Θεοφάνης	99692988	
12	Αντρέας	Κύκου	99-061508	
13	Νικόλαος	Χαλί	99752154	
14	Γεώργιος	Μισοδρόμος	99892865	
15	Εζάρας	Εωρεσίωλης	99971701	
16	Διονυσίου	Φασιώλης	22403124	
17	Ηλίας	Γεωργιάδης	99974034	
18	Παναγιώτης	Μεταξάς	99738860	
19	Ανδρέας	Αχιλλεύς	99653566	
20	Χρίστος	Ζουφίτης	99073748	
21	Σάββας	Μαλιώτης	99428894	
22	Χρυσός	Παπαϊωάννου	99378489	
23	Χωσιμίνος	Χαλιφωσίδης	99330754	

24	Μαρίνος	Αχαιοπούλας	99326754	
25	Μαρίνος	Παργγιά	99433428	
26	Νίκος	Τσιμενι	99645805	
27	Κυριάκος	Συλλοκλάς	99315696	
28	Τριπυλ	Σουραφής	99679784	
29	Αρμάνο	Αποδόλου	9948982	
30	Σωτήρας	Καρραουπίδης	99792541	
31	Εφρα	Γεωργαφίδης	99382336	
32	Βασίλης	Καλαμπίδης	99618572	
33	Νικόλας	Βαλαβιδής	99051161	
34	Μαρία	Κοσμά	97698506	
35	Πετρος	Χ. Βαγιάν	99818980	
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				
44				
45				
46				
47				
48				

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Διαρθρωτικά Ταμεία
της Ελληνικής Ένωσης στην Κύπρο

Το πρόγραμμα 3PRO-TROODOS (INTEGRATED/0609/061)
συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
και την Κυπριακή Δημοκρατία μέσω του Ιδρύματος Ερευνας και
Καινοτομίας.

Ενεργά Δίκτυα Παραγωγών και Μεταποιητών για την Ορεινή Γεωργία στο Τρόδος - «Σήματος Ποιότητας Προϊόντων του Τρόδους» /
Τρίτη 27 Οκτωβρίου και ώρα 17:30 Πολιτιστικό κέντρο Γαλάττας

A/A	Όνοματεπώνυμο	Περιοχή / φορέας	Τηλέφωνο	Ηλ.Αλληλογραφία	Υπογραφή
1	Αντιγόνη Καλλούρη	Ευρύχου	99686396	<i>αυλων Ελευθερίας</i>	<i>[Signature]</i>
2	Γιώργος Καλλούρης	Ευρύχου	99410412		<i>[Signature]</i>
3	Άθως Πιτερίδης	Γαλάττα	99697134		<i>[Signature]</i>
4	Γιώργος Αντωνίου	Κακοπετριά	99639386		<i>[Signature]</i>
5	Προκόπης Διζίδης	Κακοπετριά	99606986		<i>[Signature]</i>
6	Χρίστος Παπαπετρου	Ευρυχου	99378489		<i>[Signature]</i>
7	Αντρέας Παφίτης	Καλοταναγιωτης	99666126		<i>[Signature]</i>
8	Νίκος Γεωργειάδης	Κακοπετριά	99559501		<i>[Signature]</i>
9	Φυλακτής Γεωργειάδης	Ευρύχου	99753523		<i>[Signature]</i>
10	Κοκος Αθανασίου	Γαλάττα	99493457		<i>[Signature]</i>
11	Τάκης Θυροφύλακς	Καθαλιάνα	99426184		<i>[Signature]</i>
12	Αντρέας Κλαέανθους	Γαλάττα	99884969		<i>[Signature]</i>
13	Αντρέας Γρηγορίου	Κοράκου	99543802		<i>[Signature]</i>
14	Γιαννάκης Χατζηκώστας	Ευρύχου	99661065		<i>[Signature]</i>
15	Γλαύκος Σχίζας	Ευρύχου	99627414		<i>[Signature]</i>
16	Χρίστος Χαρολαμφιδής	Ευρύχου	96574769		<i>[Signature]</i>
17	Χρήστος Ιακώβου	Ευρύχου	99586998	<i>Χρήστος Ιακώβου</i>	<i>[Signature]</i>
18	Φυλακτής Καλλιός	Κοράκου	99315798		<i>[Signature]</i>
19	Τάκης Θυροφύλακς	Καθαλιάνα	99426184		<i>[Signature]</i>
20	Αντρέας Κλαέανθους	Γαλάττα	99884969		<i>[Signature]</i>

Ιωάννης	Θεοφάνης	ΔΥΜΕΣ	97895848
Θεοχάρης	Θεοχάρης	ΔΥΜΕΣ	99018610
Θεοχάρης	Κώστας	ΔΥΜΕΣ	99424631

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ 99819192

Σάββας Ζενοφώντος ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ 99556364

Χριστάκης Θεοχάρης ΔΥΜΕΣ 99464451

Κυριάκος Χρ Παφνακίς ΔΥΜΕΣ 99493612

Γιώργος Ζενοφώντος ΚΥΠΕΡΟΥΝΤΑ

Γεωργία Ρωσίδα Κουρπίνια 99 334278

Γιώργος Ρωσίδης " 99 624278

Γεώργιος Ευσταθίου Κουρπίνια 99410411

Χριστοδούλος Ευσταθίου Κυπέρουντα 96 666831

{ Γεώργιος Σωάνης Κουρπίνια 95532090

{ Γεώργιος Παφνακίης 99580742

{ Αιμίλιος Παμπακίς 97683270

Κυριάκος Καίης 99.628213

Αριστεός Θεοφάνης 97-695257

Ερωτηματολόγιο προς συμμετέχοντες γεωργούς

Φύλο Άνδρας Γυναίκα

Ηλικία <35 35-44 45-54 55-64 ≥65

Μορφωτικό Επίπεδο: Απόφοιτος Δημοτικού Απόφοιτος Γυμνασίου/ Λυκείου Απόφοιτος παν/μίου

Γεωργική εκπαίδευση: Καμία Σεμινάρια κατάρτισης νέων Γεωργών Τμήματος Γεωργίας
 Τεχνική Σχολή Πανεπιστήμιο πχ γεωπόνος

Γεωργός πλήρους απασχόλησης **Γεωργός μερικής απασχόλησης**

Συνολική καλλιεργούμενη έκταση (δεκάρια) **Κύρια καλλιέργεια.....**

1. Κατατάξετε τα προβλήματα με σειρά σημαντικότητας για την οικονομική επιβίωση σας ως γεωργοί.
(Δώστε αρίθμηση ξεκινώντας από το 1 ως το πλέον σημαντικό)

Ακραία καιρικά φαινόμενα	
Χαμηλές τιμές πώλησης των προϊόντων	
Ψηλό κόστος παραγωγής	
Δυσκολία στην εξεύρεση εργατικού δυναμικού	
Δυσκολία πώλησης των προϊόντων	
Έλλειψη νερού άρδευσης	
Εχθροί και ασθένειες στην παραγωγή	
Απουσία οργάνωσης/συνεργασίας	
Εξασφάλιση χρηματοδότηση μέσω δανεισμού από Τραπεζικά Ιδρύματα	
Άλλο:	

2. Σε ποιο βαθμό θεωρείτε ότι ένα σήμα ποιότητας για τα προϊόντα του Τροόδους μπορεί να βοηθήσει:
(1 Διαφωνώ απόλυτα έως 5 Συμφωνώ απόλυτα)

	1	2	3	4	5
Στην εξασφάλιση υψηλότερων τιμών πώλησης					
Στην ανάδειξη των ποιοτικών χαρακτηριστικών των τοπικών προϊόντων					
Στην αύξηση της καταναλωτικής ζήτησης					
Στη βελτίωση της διαπραγματευτικής ισχύος στη σχέση σας με τους αγοραστές των προϊόντων σας (χονδρέμπορους ή/και μεταποιητές)					
Στη βελτίωση της διαπραγματευτικής ισχύος στη σχέση σας με τους αγοραστές των προϊόντων σας (λιανέμπορους)					
Άλλο (δηλώστε και αξιολογήστε):					
Άλλο (δηλώστε και αξιολογήστε):					

3. Για να βεβαιωθούν οι καταναλωτές ότι αγοράζουν υγιή, ασφαλή φρούτα και λαχανικά, πόσο συμφωνείτε με τα πιο κάτω και σε ποιο βαθμό τα θεωρείτε εφαρμόσιμα;

1η γραμμή (1 Διαφωνώ απόλυτα έως 5 Συμφωνώ απόλυτα)

2η γραμμή (1 Καθόλου εφαρμόσιμο έως 5 Απόλυτα εφαρμόσιμο)

	1	2	3	4	5
Τήρηση αρχείων για όλες τις γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται και ειδικότερα για τη χρήση φυτοφαρμάκων / λιπασμάτων					
Πλήρης απαγόρευση της χρήσης ρυθμιστών ανάπτυξης (πχ ορμόνες) των καρπών χημικής προέλευσης					
Τυχαίοι έλεγχοι ιχνηλασιμότητας για υπολείμματα φυτοφαρμάκων και μικροβιολογικών ορίων για το 5% των μελών του συστήματος πιστοποίησης					
Παρακολούθηση τουλάχιστον δύο σεμιναρίων ετησίως σχετικά με τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης για θέματα υγείας και ασφάλειας στη γεωργία					
Χρήση δικτύων ασφαλείας					
Συσκευασία προϊόντων σε καθαρά κιβώτια σε μονές στρώσεις προϊόντων (για όσα προϊόντα είναι εφικτό)					

4. Για να τονιστεί η συμβολή των παραγωγών στην ενίσχυση της τοπικής ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής, πόσο συμφωνείτε με τα πιο κάτω και σε ποιο βαθμό τα θεωρείτε εφαρμόσιμα;

1^η γραμμή (1 Διαφωνώ απόλυτα έως 5 Συμφωνώ απόλυτα)

2^η γραμμή (1 Καθόλου εφαρμόσιμο έως 5 Απόλυτα εφαρμόσιμο)

	1	2	3	4	5
Υποστήριξη και επένδυση στην κοινωνική ευημερία (π.χ. με δράσεις που αφορούν σε δωρεάν προϊόντα σε ιδρύματα, σχολεία, γηροκομεία, κ.λπ. και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες)					
Ο γεωργός/παραγωγός θα πρέπει να είναι κάτοικος ορεινής κοινότητας					
Ο παραγωγός θα πρέπει να είναι μέλος ορεινής Ομάδας Παραγωγών (ή άλλος παρόμοιας οργάνωσης/ένωσης)					
Καλλιεργητής των ορεινών που δεν εμπίπτει στα πιο πάνω με ελάχιστη έκταση 10 δεκαρίων					

5. Για να τονιστεί η συμβολή των παραγωγών στην ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος πόσο συμφωνείτε με τα πιο κάτω και σε ποιο βαθμό τα θεωρείτε εφαρμόσιμα;

1η γραμμή (1 Διαφωνώ απόλυτα έως 5 Συμφωνώ απόλυτα) /

2η γραμμή (1 Καθόλου εφαρμόσιμο έως 5 Απόλυτα εφαρμόσιμο)

	1	2	3	4	5
Φύτευση δέντρων για την αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου					
Χρήση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης που διατηρούνται σε καλή κατάσταση					
Λεπτομερές σχέδιο άρδευσης με βάση τις ανάγκες και τις χρήσεις των καλλιεργειών					
Χρήση ξηρολιθίων					
Φύτευση χαμηλής βλάστησης στα πρανή αναβαθμίδων					
Εδαφοκάλυψη με φυτικό υλικό					
Χρήση αζωτοδεσμευτικών καλλιεργειών					
Χρήση πρακτικών συγκαλλιέργειας					
Τεμαχισμός υλικών κλαδέματος, εναπόθεση και ενσωμάτωση στις καλλιέργειες					
Μηχανική καταπολέμηση - αντιμετώπιση ζιζανίων					
Εφαρμογή βιολογικής γεωργίας					
Ετοιμασία ετήσιου προγράμματος λίπανσης με βάση ανάλυση εδάφους, ανάλυση νερού και τις απαιτήσεις της καλλιέργειας					
Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, κ.λπ.).					
Εγκατάσταση και χρήση επικοντιστών φυτών ή / και διατήρηση μιας ασυγκόμιστης λωρίδας στις άκρες των χωραφιών					

6. **Αν χρειαστεί να καταβάλλετε ένα ετήσιο χρηματικό ποσό για τη συμμετοχή σας στο σύστημα ποιότητας, ποιο θεωρείτε ορθότερο σύστημα πληρωμής (μία μόνο επιλογή);**

Ανά δεκάριο	
Ανά δεκάριο με καθορισμό μέγιστου ποσού	
Ανά δεκάριο με διαβαθμισμένη – κλιμακωτή χρέωση ανάλογα με το μέγεθος της γεωργικής εκμετάλλευσης	
Ανά γεωργική εκμετάλλευση ανεξαρτήτως μεγέθους	

7. **Αν χρειαστεί να καταβάλλετε ένα ετήσιο χρηματικό ποσό για τη συμμετοχή σας στο σύστημα ποιότητας, τι είστε πρόθυμοι να πληρώνετε (συνολικά), εφόσον βέβαια το σήμα βελτιώνει την εμπορία των προϊόντων σας στην αγορά; (μία μόνο επιλογή)**

Μέχρι €100	
Μέχρι €200	
Μέχρι €300	
Μέχρι €400	
Πάνω από €400	

8. **Ανεξάρτητα των πιο πάνω, σε περίπτωση που δημιουργηθεί ένας σύνδεσμος / σωματείο / φορέας γεωργών του Τροόδου το οποίο θα εκπροσωπεί τους γεωργούς της περιοχής, είστε διατεθειμένοι να συμμετάσχετε;**

Ναι Δεν ξέρω Όχι

Άλλα σχόλια/ απόψεις

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ενεργά Δίκτυα Παραγωγών και Μεταποιητών για την Ορεινή Γεωργία στο Τρόδος

Σύνοψη στόχων 3PRO-Troodos
Χρίστος Ζουμίδης, Ινστιτούτο Κύπρου

Το πρόγραμμα 3PRO-TROODOS (INTEGRATED06060607) συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και την Εθνική Συμβολή μεσο του Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας.

Τι είναι το 3PRO-TROODOS;

- Το 3PRO-TROODOS είναι ένα Ολοκληρωμένο Ερευνητικό Πρόγραμμα (2019-2022)
- Χρηματοδοτείται από το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας της Κύπρου
- Συντονίζεται από το Ινστιτούτο Κύπρου
- Το έργο στοχεύει στη **βελτίωση της γεωργικής παραγωγής** και της **επεξεργασίας τροφίμων** στην οροσειρά του **Τρόδους**, μέσω της **κοινωνικής καινοτομίας**, της **βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων** και της **προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή**.

Κοινοπραξία – Εταίροι Έργου

Στόχοι του 3PRO-TROODOS

Ετικέτα πιστοποίησης ποιότητας για τα τρόφιμα παραγωγής Τρόδους

Στόχοι του 3PRO-TROODOS

Βελτιωμένη παραγωγή φρούτων με προστατευτικά δίκτυα

Στόχοι του 3PRO-TROODOS

Νέα προϊόντα και πρακτικές για γηγενή αρωματικά φυτά

 Στόχοι του 3PRO-TROODOS

Συντήρηση και αποκατάσταση ξερολιθιών και γεωργικών αναβαθμίδων

7

 Στόχοι του 3PRO-TROODOS

Βελτιωμένη χρήση νερού για άρδευση με ασύρματους αισθητήρες και εφαρμογές για κινητά

8

 Στόχοι του 3PRO-TROODOS

Κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη χρήση των υδάτων υπό τρέχουσες & μελλοντικές κλιματικές συνθήκες

9

 Στόχοι του 3PRO-TROODOS

Ανάλυση κοινωνικοοικονομικού αντίκτυπου σε σχέση με την εφαρμογή της ετικέτας ποιότητας

10

Proactive Producer and Processor Networks for Troodos Mountains Agriculture

Σήμα ποιότητας προϊόντων του Τροόδους

Το πρόγραμμα 3PRO-TROODOS (INTEGRATED) αποτελεί σημαντικό βήμα στην προσπάθεια για την ανάπτυξη της αγροτικής παραγωγής και επεξεργασίας των προϊόντων της περιοχής του βουνού Τροόδους.

Για τι είδους σήμα συζητάμε;

Προϊόντα τα Βουνού με βάση την Ευρωπαϊκή νομοθεσία

- Προϊόντα ορεινών περιοχών με βάση τον Κανονισμό ΕΚ 1151/2012 (άρθρο 31).
- Δημιουργήθηκε για να βοηθήσει στην ανάδειξη προϊόντων που παράγονται στα βουνά κάτω από αντίξοες συνθήκες.
- Αλλά που κατοχυρώνει ξεχωριστά τα προϊόντα π.χ. Μήλα

Σήματα στα γεωργικά προϊόντα

Συλλογικό σήμα

- Αναφερόμαστε σε ένα συλλογικό σήμα που να μπορεί να περιλάβει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων του Τροόδους ..
- Και ένα σημαντικό αριθμό παραγωγών
- Υπό κάποιες προϋποθέσεις ούτως ώστε να περιέχει ουσία πέραν από την αναφορά στην περιοχή προέλευσης
Μπορούν ιδιωτικά σήματα να επωφεληθούν;

Η απλή αναφορά σε προϊόν του Τροόδους δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική

- Η απλή αναφορά σε τοπικό προϊόν δεν είναι αρκετή για να συνδέσει το προϊόν με κάποια στοιχεία αυθεντικότητας ώστε να διασφαλίσει διαχρονική αξία στο προϊόν.
- Ένα τοπικό προϊόν μπορεί να αποκτήσει αξία για τον καταναλωτή εφόσον η ποιότητα του μπορεί να προσδιοριστεί επακριβώς με βάση τις ανάγκες του καταναλωτή και τη διασύνδεση τους με την περιοχή.

Παραδείγματα άλλων χωρών

- ✓ Environmental sustainability
- ✓ Animal welfare & organoleptic value
- ✓ The French “High environmental value”
- ✓ IP-SUISSE

Food from the Geoparks

Γιατί ένα σήμα προϊόντων του Τροόδου;

8

Για τον παραγωγό

- Για τον παραγωγό που καλλιεργεί την γη στα ορεινά και αντιμετωπίζει δυσκολίες πρώτο ως γεωργός και δεύτερο ως γεωργός στα ορεινά με ιδιαίτερες δυσκολίες επιβίωσης
- Γιατί υπάρχουν λόγοι για να ξεχωρίσουν και να αποκτήσουν τακτικούς πελάτες και ψηλότερη ζήτηση
- Γιατί τα ανώνυμα προϊόντα δεν μπορούν να αποκτήσουν φήμη και καλύτερες τιμές

Για να πάρει καλύτερη θέση στο ράφι της υπεραγοράς

9

Η ανάγκη για τους καταναλωτές

- Να είναι ασφαλές για κατανάλωση
- Να καλύπτει άλλες ανησυχίες / ευαισθησίες τους σε σχέση με το περιβάλλον και την κοινωνία
- Να εξυπηρετεί ανάγκες και χρήσεις
- Μα πρώτα από όλα να είναι γευστικά και οπτικά ελκυστικό και να είναι σε μια αποδεκτή τιμή

10

Η καινοτομία του

.. που θέλει τους γεωργούς του Τροόδου πρωτοπόρους

11

Γιατί πρωτοπορούμε;

- Γιατί προσπαθούμε να κάνουμε το πρώτο σήμα προϊόντων περιοχής στην Κύπρο
- Γιατί προσπαθούμε να δώσουμε ουσία σε ένα σήμα πέραν απλά της αναφοράς στην περιοχή προέλευσης
- Γιατί ίσως καταφέρουμε να περιορίσουμε την διαπραγματευτική δύναμη των μεσιτεμπόρων
- Γιατί προσπαθούμε να πούμε με θεσμοθετημένο τρόπο γιατί τα προϊόντα του Τροόδου πρέπει να απολαμβάνουν ψηλότερες τιμές στην αγορά

12

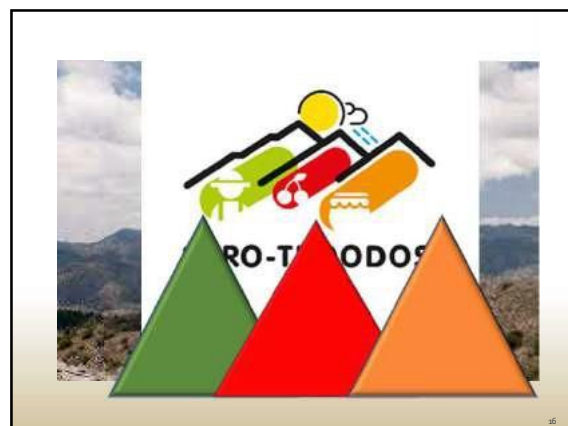

Το σήμα είναι η μάρκα εμπιστοσύνης

- Η μάρκα που θέλουμε να δημιουργήσουμε θα πρέπει να αποτελεί την υπόσχεση στους πελάτες μας, ιδιαίτερα στους καταναλωτές, για την προσφορά μας σε αυτούς και την κοινωνία.
- Η υπόσχεση πρέπει να τυγχάνει σωστής επικοινωνίας σε κάθε προϊόν και δραστηριότητα που φτάνει στον πελάτη μας.

3PRO-TROODOS

Ανάλυση των κριτηρίων ένταξης στο σύστημα προϊόντων ποιότητας Τροόδους

Πυλώνες προϋποθέσεων

1^{ος} Πυλώνας: Ανάληψη ευθύνης για ποιότητα και υγεία

- Στόχος: Φροντίδα για τους καταναλωτές προμηθεύοντας τους με υγιή, ασφαλή και νόστιμα φρέσκα φρούτα και λαχανικά

2ος Πυλώνας: Ευθύνη για το περιβάλλον και τις μελλοντικές γενιές ή Περιβαλλοντική ακεραιότητα για το μέλλον μας

- Στόχος: Φροντίδα για το περιβάλλον και χρήση πόρων με τρόπο που φροντίζουμε τις μελλοντικές γενιές

3ος Πυλώνας: Ανάληψη ευθύνης για τον τόπο και τους ανθρώπους (για τις ορεινές περιοχές)

Στόχος: Υποστήριξη της χρήσης γεωργικής γης που είναι ζωτικής σημασίας για το οικοσύστημα ή / και την επιβίωση των ορεινών αγροτικών κοινοτήτων

1^{ος} Πυλώνας: Ανάληψη ευθύνης για ποιότητα και υγεία

- 1ο κριτήριο:** Τήρηση αρχείων για όλες τις γεωργικές πρακτικές που εφαρμόζονται και για τη χρήση φυτοφαρμάκων / λιπασμάτων ως απαιτείται και η Πολλαπλή (Y)
- 2ο κριτήριο:** Αποδοχή δοκιμής ελέγχου ιχνηλασιμότητας για υπολείμματα φυτοφαρμάκων και μικροβιολογικών ορίων για το 5% των μελών της ομάδας (Y)
- 3ο κριτήριο:** Πλήρης απαγόρευση της χρήσης ρυθμιστών ανάπτυξης φυτικής/χημικής προέλευσης (πχ ορμόνες καρπόδεσης, ορμόνες ριζοβολίας) (Y)
- 4ο κριτήριο:** Παρακολούθηση τουλάχιστον δύο σεμιναρίων ετησίως σχετικά με τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης για θέματα υγείας και ασφάλειας στη γεωργία (Y)
- 5ο κριτήριο:** Χρήση δικτύων προστασίας ως στοιχείο ποιοτικής διασφάλισης
- 6ο κριτήριο:** Συσκευασία προϊόντων σε καθαρά κιβώτια σε μονές στρώσεις (όπου ισχύει) ή προδιαγραφές ανά προϊόν που θα καθοριστούν

2ος Πυλώνας: Ευθύνη για το περιβάλλον και τις μελλοντικές γενιές ή Περιβαλλοντική ακεραιότητα για το μέλλον μας

- ❑ **1ο κριτήριο** στόχευσης για την κλιματική αλλαγή: Φύτευση δέντρων σε ετήσια βάση για την αντιστάθμιση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Y:)
- ❑ **2ο κριτήριο** στόχευσης στην εξοικονόμηση υδάτινων πόρων: χρήση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης που διατηρούνται σε καλή κατάσταση ή / και λεπτομερές σχέδιο άρδευσης με βάση τις ανάγκες και τις χρήσεις των καλλιεργειών – ή αξιοποίηση ξηρικών καλλιεργειών (Y:)
- ❑ **3ο κριτήριο** που στοχεύει στην πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους: χρήση ξηρολιθιών ή / και διατήρηση χαμηλής βλάστησης στα πρανή αναβαθμιδών
- ❑ **Στόχευση 4ου κριτηρίου** για τη διατήρηση της ποιότητας του εδάφους: εδαφοκάλυψη με φυτικά υπολείμματα ή / και χρήση αζωτοδεσμευτικών καλλιεργειών στα πλαίσια του κύκλου αμειψισποράς ή / και πρακτικών συγκαλλιέργειας (ενδεχόμενα να υποστηρίξει καλύτερα τη βιοποικιλότητα)

Διατήρηση δόμων και παραδοσιακών καλλιεργειών

29

2ος Πυλώνας: Ευθύνη για το περιβάλλον και τις μελλοντικές γενιές ή Περιβαλλοντική ακεραιότητα για το μέλλον μας

- ❑ **5ο κριτήριο** που στοχεύει στη σωστή χρήση των φυτικών αποβλήτων (κυκλική οικονομία): τεμαχισμός υλικών κλαδέματος, εναπόθεση και ενσωμάτωση στις καλλιέργειες (compost)
- ❑ **6ο κριτήριο** που στοχεύει στη μειωμένη χρήση χημικών προϊόντων που επηρεάζουν τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και την ποιότητα των υπόγειων υδάτων: μηχανική καταπολέμηση - αντιμετώπιση ζιζανίων ή / και βιολογικές καλλιέργειες ή / και ετομασία ετήσιου προγράμματος λίπανσης με βάση την ανάλυση εδάφους, την ανάλυση νερού και τις απαιτήσεις της καλλιέργειας (διαχειριστικά σχέδια μονάδας)
- ❑ **7ο κριτήριο** που στοχεύει στη χρήση συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας: αναφέρεται σε χρήση ηλιακής ενέργειας ή / και αιολικής.
- ❑ **8ο κριτήριο** που στοχεύει στην ενίσχυση της βιοποικιλότητας: εγκατάσταση και χρήση επικονιαστών φυτών ή / και διατήρηση ασυγκόμκτης λωρίδας στις άκρες των χωραφιών

20

3ος Πυλώνας: Ανάληψη ευθύνης για τον τόπο και τους ανθρώπους (για τις ορεινές περιοχές)

- ❑ **1ο κριτήριο**: Κάτοκος ορεινής κοινότητας ή / και μέλος ορεινής ΟΠ (ή άλλης παρόμοιας ένωσης) ή / και διαχειριστής γεωργικής μονάδας (υπό προϋποθέσεις)
- ❑ **2ο κριτήριο**: Υποστήριξη και επένδυση στην κοινωνική ευημερία (δράσεις που θα καθοριστούν) (Y:)

21

22